

A Régiók Bizottsága véleménye – Az egyetemek és a vállalkozások közötti párbeszéd

(2010/C 141/06)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- Az RB megismétli, hogy most, amikor az EU megpróbálja minimalizálni a jelenlegi gazdasági visszaesés hatásait, és újra növekedési pályára próbál állni, fontos, hogy platformot biztosítsanak a párbeszédhez az oktatás és a gazdaság jelentős szereplői között – mivel a lisszaboni stratégia és a megújított szociális menetrend szempontjából nagyon fontosak az oktatási és szakképzési rendszerek.
- Az RB hangsúlyozza, hogy az egyetemek és a vállalkozások közötti párbeszéd minden kormányzati szinten fontos szerepet tölt be, hiszen fontos eszközt jelent a regionális gazdasági és társadalmi fejlődés lehetőségeinek teljes kiaknázásához.
- Az RB hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális szintre szerte az Európai Unióban döntő fontosságú szerep hárul az oktatás- és a képzési politika terén, és ismételten kiemeli, hogy – gyakran kutatóintézetek fenntartásával és innovatív környezet elősegítésével – a helyi és regionális önkormányzatok kulcsszereplőnek számítanak a regionális kutatási és innovációs stratégiák fejlesztésében.
- Az RB hangsúlyozza, hogy figyelni kell a felsőoktatásnak a helyi és regionális fejlődésben betöltött szerepére és – a helyi és regionális gazdasági és szociális szereplők bevonásával – a felsőoktatási intézmények, illetve a helyi és regionális önkormányzatok közötti együttműködés támogatására.

Előadó: Mohammad MASOOD (UK/EPP) Bradford város tanácsának tagja

Referenciaszöveg

A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Új partnerség az egyetemek modernizálásért: az egyetemek és a vállalkozások közötti párbeszéd európai fóruma

COM(2009) 158 végleges

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. elismeri, hogy számos ötlet látott napvilágot, melyek gyakran helyi és regionális szintű kezdeményezésekhez kötődnek, illetve hogy az egyetemek és a vállalkozások közötti párbeszéd keretében eddig minőségi elgondolások születtek;
  2. hangsúlyozza, hogy az egyetemek és a vállalkozások közötti párbeszéd minden kormányzati szinten fontos szerepet tölt be, hiszen fontos eszközt jelent a regionális gazdasági és társadalmi fejlődés lehetőségeinek teljes kiaknázásához;
  3. elismeri a kutatás, az oktatás és az innováció közötti párbeszédéből álló tudásháromszög jelentőségét, amely az európai végzősök innovációs képességének fokozására és foglalkoztathatóságának javítására szolgáló eszköz;
  4. elismeri az ismeretcsere révén a technológiai transfertől a tudás közös használatához és nyitott innovációs rendszerekhez vezető átmenetet, és azt, hogy több kutatásra van szükség az ilyen új rendszereket támogató szociális folyamatok és magatartásformák terén;
  5. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális szintre szerte az Európai Unióban döntő fontosságú szerep hárul az oktatás- és a képzési politika terén;
  6. ismételten kiemeli, hogy – gyakran kutatóintézetek fenntartásával és innovatív környezet elősegítésével – a helyi és regionális önkormányzatok kulcsszereplőnek számítanak a regionális kutatási és innovációs stratégiák fejlesztésében;
  7. hangsúlyozza, hogy a politikák kialakítása és a programok végrehajtása során igénybe kell venni a demokratikusan megválasztott helyi testületeket. A helyi tudás és a demokratikus elszámoltathatóság javítani fogja az egyetemek, a vállalkozások és a helyi kormányzatok közötti partnerségeket érintő kormányzati mechanizmusokat. Mindez elősegíti a prioritások helyi szintű meghatározását és a helyi szintű elszámoltathatóságot, ami közvetlenül kapcsolódik a szubszidiaritás elvéhez;
  8. megjegyzi, hogy ennek révén a helyi és regionális önkormányzatok a legfontosabb szereplők között vannak az Európai Kutatási Térség elmélyítésére és még inkább a kibővítésére irányuló politikák és kezdeményezések terén – különösen az innovatív környezetbe ágyazott neves kutató- és tudományos intézetekkel kapcsolatos elképzelés kapcsán;
  9. üdvözli, hogy az elmúlt évtizedben számos európai egyetem formálisan is bevette küldetési nyilatkozatába a regionális gazdasági fejlesztés témáját. A regionális fejlesztési ügynökségek is hoznak olyan intézkedéseket, amelyek a regionális gazdasági stratégiák keretében támogatják az egyetemek és az ipar közötti partnerségeket;
  10. hangsúlyozza, hogy regionális szinten rendkívül fontos a politikai interakció formája és módja, és hogy gyakran vertikális egyeztetésre van szükség a különböző (európai, nemzeti, regionális) adminisztrációs szintek között, illetve horizontális koordinációra a régiók között az átfedések elkerüléséhez és ahhoz, hogy tanuljunk egymástól;
  11. kiemeli, hogy az egyetemek és a vállalkozások közötti párbeszéd támogatásához össze kell kötni egymással az olyan új és javasolt kezdeményezéseket és programokat, mint az Európai Kutatási Térség (EKT), az Európai Technológiai Intézet (EIT) és az egész életen át tartó tanulás programja;
  12. elismeri, hogy az egyetemek és a vállalkozások közötti együttműködést speciális regionális feltételek is befolyásolják: az, hogy a fejlesztési ügynökségek mennyire képesek támogatni az egyetemek és a vállalkozások közötti regionális szintű együttműködést; az üzleti klaszterek szerepe az egyetemek és a vállalkozások közötti hálózatok fejlesztésében; a K+F-be irányuló üzleti beruházások szintje a régióban;
- Általános megjegyzések**
13. hangsúlyozza, hogy figyelni kell a felsőoktatásnak a helyi és regionális fejlődésben betöltött szerepére és – a helyi és regionális gazdasági és szociális szereplők bevonásával – a felsőoktatási intézmények, illetve a helyi és regionális önkormányzatok közötti együttműködés támogatására;
  14. támogatja az egyetemek és a magánszféra közötti együttműködést, és azt, hogy az adott régióban az egyetemekre úgy tekintsenek, mint az innováció motorjaira;
  15. arra ösztönzi az egyetemeket, hogy tárjanak fel új együttműködési formákat a közintézmények és a magánszféra között, például – lehetőségeikhez mérten – közös állami és magán innovációs alapok segítségével a mobilitás előmozdítására minden területen;

16. támogatja a politikai szereplők, illetve a helyi, regionális és nemzeti szintű adminisztrációk bevonásával megvalósuló szoros páneurópai együttműködést a vállalkozások, egyetemek és kutatóintézetek között;

17. úgy véli, hogy bár vannak uniós programok, melyek partnerségek létrehozására törekednek az egyetemek és a vállalkozások között, és általában olyan speciális területekre kiterjedő partnerségekre összpontosítanak, mint a kutatás és a diákok mobilitása, az együttműködés szintje nem egyforma az egyes országokban, egyetemeken, illetve tudományágakban;

18. úgy véli, hogy az ilyen együttműködések csupán korlátozott hatással vannak a két érintett ágazat kormányzási vagy szervezeti kultúráira, mivel kevés egyetem rendelkezik a teljes intézményre kiterjedő, a vállalatokkal való együttműködést célzó stratégiával, és ezek néhány tagállamban koncentrálnak;

19. aggódik, amiért számos országban még mindig hiányzik vagy akár akadályt is jelent a jogi és pénzügyi keret ahhoz, hogy az egyetemeknek megérje erőfeszítéseket tenni együttműködés kiépítésére a vállalkozásokkal;

20. azt ajánlja, hogy dolgozzanak ki megfelelő teljesítményértékelő mutatókat az egyetemek és a vállalkozások közötti párbeszéd értékelésére. Minden teljesítményértékelésnek minőségi és mennyiségi mutatókat is magában kell foglalnia, és alaposan át kell gondolni, hogy az ilyen mutatók kiválasztása miként befolyásolhatja a felhasználók magatartását;

21. arra ösztönzi az egyetemeket, hogy jutalmazza az egyetemek és a vállalkozások közötti párbeszédet. A tudományos körökben jelentős kihívást jelent az ilyen elhivatottságnak az előléptetési kritériumok keretében történő elismerése. Számos egyetem azt állítja ugyan, hogy elismeri az egyetemek és a vállalkozások közötti párbeszéd fontosságát, kevés olyan van viszont, ahol világosan és átlátható módon vetik ezt össze a tudományos és az oktatási tevékenységgel, és ahol megfelelően honorálják mindezt;

22. úgy véli, hogy a vállalkozói szellem oktatása, illetve az egész életen át tartó tanulás révén a képességek állandó továbbfejlesztése a felsőoktatás fontos feladatai közé tartozik;

23. üdvözlöi, hogy a kutatás és az innováció finanszírozása terén egyes régiókban erőfeszítéseket tesznek a magánszektor minél nagyobb mértékű bevonásának elősegítésére úgy, hogy nagyobb autonómiát biztosítsanak az egyetemeknek és a főiskoláknak;

24. úgy véli, hogy a közintézmények és a magánszektor közötti együttműködés új formái (például közös állami és magán innovációs alapok révén) az állami pénzek fenntartható és takarékos felhasználásának követendő példái lehetnek;

25. egyetért azzal, hogy a kohéziós politika speciális szerepet játszik a régiókban az innovációs politika támogatásának szempontjából; ezért az Európai Regionális Fejlesztési Alapot üzleti inkubátorok és tudományos parkok (infrastruktúrák és összeköttetések) finanszírozására is fel lehetne használni. A klaszterek

különösen hasznosak a kkv-k számára, hiszen olyan környezetet biztosítanak részükre, amely kedvezően hat az egyetemekkel és a nagyvállalatokkal fenntartott kapcsolataikra, illetve hozzájárul a biztosít számukra a nemzetközi kereskedelmi hálózatokhoz is;

26. elismeri, hogy a kkv-k alapvető szerepet játszanak a munkahelyteremtésben és az innovációban, és ösztönzi a kkv-kat az egyetemek és a vállalatok közötti párbeszédben való részvételre, valamint olyan innovatív és célirányos kezdeményezéseket kidolgozására, amelyek támogatást nyújtanak az előbbiekhez;

27. támogatja a felsőoktatási intézmények és a kutatóintézetek egyetemeken kívüli ipari, kereskedelmi, közigazgatási és kulturális partnerekkel, valamint más társadalmi csoportokkal folytatott, határokon átnyúló együttműködését;

28. elismeri ezenfelül, hogy az egyetemek és a gazdaság között közvetítő szerepet betöltő szervezetek és egyéb szereplők nagy jelentőséggel bírnak a két terület közötti kapcsolatok létesítésében, és ezért több figyelemben és támogatásban kellene részesülniük;;

Bevált gyakorlatok példái

29. megjegyzi és üdvözlöi, hogy Európa-szerte számos példa van egyetemek és vállalkozások közti együttműködésre;

30. aggodalmát fejezi ki, amiért az új tagállamokban kevés példa van bevált gyakorlatokra;

31. üdvözlöi, hogy az Európai Bizottságnak szándékában áll tanulmányt készíteni, amely feltérképezi a legjobb gyakorlatokat, és arra kéri az Európai Bizottságot, hogy ennek során vegye figyelembe a helyi és regionális önkormányzatok igényeit;

A helyi és regionális önkormányzatok eszközei

32. ösztönzi, hogy hozzanak létre partnerségi struktúrákat a helyi és regionális önkormányzatok, a vállalati szféra, a társadalom és a felsőoktatás kulcsszereplői között a párbeszéd elősegítésére – például kerekasztalok és workshopok szervezésével, technológiai transzferre szolgáló tudományos parkok létrehozásával, tudományos-kulturális rendezvények vagy diáktalálkozók szervezésével;

33. támogatja, hogy mobilizálják a felsőoktatási forrásokat a regionális és városi gazdasági, szociális, kulturális és környezeti fejlesztési stratégiák előkészítéséhez és végrehajtásához;

34. szorgalmazza, hogy a felsőoktatási intézmények közösen ruházzanak be olyan programokba, amelyek speciális hasznot hoznak a regionálisan működő vállalkozásoknak és a közösségnek, és amelyek egyszersmind elősegítik, hogy olyan vállalatok finanszírozzanak tanszéki alapítványokat, amelyek ösztönzik a különböző tudás-, K+F- és innovációs központok közötti hálózatépítést, ismeretcsere-re szolgáló fórumokat támogatnak és ösztönzik az innovációban kiemelkedő régiók hálózatépítését;

35. azt ajánlja, hogy a felsőoktatási intézmények fenntartható és többéves alapon használják a regionális szerepvállalásra szánt forrásokat;

36. biztosítani kívánja a hetedik keretprogram, a strukturális alapok, a versenyképességi és innovációs keretprogram, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) eszközeinek összehangolt felhasználását, mivel ez alapvetően fontos az EU versenyképességéhez, illetve a kohéziós, a kutatási, a felsőoktatási és az innovációs politika közötti nemzeti és regionális szintű kölcsönös szinergiákhoz, amint ezt több korábbi RB-vélemény is megállapította;

37. azt ajánlja, hogy bővítse ki az innováció fogalmát, amely így magában foglalná a társadalom- és a humántudományokat, valamint ezek termékeny kölcsönhatásait az egyes települések városi és regionális kultúrájával;

Következtetések

38. megismétli, hogy most, amikor az EU megpróbálja minimalizálni a jelenlegi gazdasági visszaesés hatásait, és újra növekedési pályára próbál állni, fontos, hogy platformot biztosítsanak a párbeszédhez az oktatás és a gazdaság jelentős szereplői között – mivel a lisszaboni stratégia és a megújított szociális menetrend szempontjából nagyon fontosak az oktatási és szakpépzési rendszerek;

39. üdvözli, hogy az Európai Bizottság kezdeményezi annak feltérképezését, hogy miként lehetne igénybe venni a strukturális alapokat az idevonatkozó regionális kezdeményezések támogatására;

40. elismeri a vállalkozások és az egyéb típusú oktatás – elsősorban a középiskolák és a szakképzési intézmények – közötti együttműködésben rejlő lehetőségeket és az ilyen együtt-

működés elmélyítésére szolgáló európai programok által kínált lehetőségeket;

41. megismétli, hogy az egyetemek és a vállalkozások közötti párbeszéd európai fórumának következő szakaszába jobban be kell vonni az érintett közszereplőket, köztük a helyi és regionális önkormányzatokat;

42. úgy véli, hogy az egyetemek és a vállalkozások közötti párbeszéd európai fórumának középpontjába továbbra is a felsőoktatási együttműködés témáját kell helyezni;

43. felszólítja a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy támogassák az egyetemek és a vállalkozások közötti együttműködést, és hogy az egyetemeket az adott régió innovációs motorjaként fogják fel;

44. szorgalmazza, hogy folytassák az egyetemek és a vállalkozások közötti párbeszéd európai fórumát – plenáris ülésekkel, tematikus szemináriumokkal, internetes megjelenéssel és az érintett közszereplők, köztük a helyi és regionális önkormányzatok, és esetleg EU-n kívüli szereplők fokozott bevonásával;

45. azt ajánlja, hogy konkrét javaslatokat fogalmazzanak meg az *Új munkahelyekhez szükséges új készségek* című kezdeményezésre és a gazdasági visszaesésre adott válaszként, és hogy vitassák meg a regionális fejlesztésre szolgáló partnerségek, a kkv-kkal működtetett partnerségek, a tanulási módszerek diverzifikációja, a minőségbiztosítás és az akkreditáció kérdését;

46. azt kéri, hogy az Európai Bizottság próbálja meg feltárni, hogy idevonatkozó uniós programok segítségével milyen módon tudná támogatni a vállalkozások és az egyetemek közötti strukturált partnerség új formáit.

Kelt Brüsszelben, 2009. december 4-én.

*a Régiók Bizottsága
elnöke*

Luc VAN DEN BRANDE